

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felviteli és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetésmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

IV. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi július 28-én.

30. szám.

Gazdasági érdekeink és a népiskola.

Gazdálkodó nemzet vagyunk. Ennek daczára a gazdálkodás egyes ágainak a népnél való inenzív fejlesztésére az intéző körök részéről eddig vajmi kevés történt. Gazdasági válságra volt szükség, hogy földművelési minisztériumunk, a kultuszminisztériummal egyetértőleg, a gazdálkodásnak a kis gazdák körében való hathatósabb fejlesztését legalább megkezdje. Ki oldhatná meg sikeresebben ezen feladatot, mint a népek közvetlen vezetője, nevelője, a néptanító? Bizonyára így gondolkozott kormányunk, a midőn a gazdaságtannak a tanítóképzésben való terjedelmesebb és eredményesebb oktatása céljából, részint a gazdálkodás egyes ágainak a képzők mellett való gyakorlati beállításával, részint pedig a küszöbön lévő új képezdeitantervben az elméleti és gyakorlati gazdaságtan számára határozottabb és magasabb cél kitűzésével, a kezdeményező lépéseket megtette. Igen! A tanítók gazdasági kiképzésére különös gondot akar is, fog is a miniszter fordítani. A kezdeményező, de egyúttal alaptévő lépés is ez, a mely nélkül tovább haladni, vagy egyáltalában nem, vagy csak lassú lépésekben és mégis nagy áldozatok árán lehetne.

Kormányunk a népiskolát akarja gazdasági politikája szolgálatába állítani. Ez teszi szükségessé, hogy néptanítóink a gazdaságtanban elméletileg és a gazdálkodásban gyakorlatilag jártasak legyenek.

Nem kívánok a kérdésnek azon oldalára kiterjeszkedni, hogy a tanítóképzés tulajdonképeni célja nem fog-e ezen legujabban favorizált mellékcél miatt szenvedni; nem akarok rámutatni arra sem, hogy a multban kultúránk intézői, divatos áramlatok hatása alatt, hol a kántorképzés, hol az ipariszakoktatás különféle ágait, úgyszólván a tanítóképzés tulajdonképeni célja fölé emelték: bármilyen véleményvel legyünk a kérdés ezen részéről, a célba vett eredményt valamennyiünknek csak óhajtanunk lehet.

De hiszen ezt akarta nagy Eötvösünk és még sokan politikusaink közül; ez a gondolat van letéve népoktatási alaptörvényünkben is! Fogják sokan mondani. Igaz. Eötvös és a nyomában járok azonban végzetesen tévedtek akkor, a mikor az elméletileg megállapított cél szolgálata számára, a felső népi és polgári iskolákban, a tanítóképzést akartak teremteni, Eötvös egy varázstűt akarta hazánkat átváltoztatni kulturálmá, pedig varázsvessző ma már nagy embereknek sem áll rendelkezésére. Tudjuk, hogy a fent említett és mondva csinált kultúrintézmények egyik csoportja lassanként sorvadt, úgy, hogy ma már kihalt fölben van, másik csoportja pedig idegen célok szolgálatára szegődött, azaz középiskolává alakult át. A magyarázat egyszerű. A fejlődésnek, hogy az szilárd legyen, fokozatosnak kell lennie. Népünket először az elemi iskoláztatáshoz kellett hozzá szoktatni; magasabb fokú iskoláztatás szükségének érzete, a

természet örök törvényei alapján, csakis az elemi oktatás emlőin felnőtt új nemzedéktől volt joggal várható.

Ma tehát, huszonöt évi tapasztalat alapján, a mi egy negyed századtól tagadhatatlanul sovány eredmény, a munkát jóreszt elülről, de minden esetre alúlról kell kezdenünk. Élő és életképes intézményt, a népiskolát kell gazdasági érdekeink szolgálatába állítani. Erre az állápontra helyezkedett kormányunk; így értendők eme szavak: «a népiskolát akarja gazdasági politikája szolgálatába állítani.»

A cél megvalósítása érdekében tett alapvető lépésre már rámutattam; lassuk, mik kormányunk további tervei.

Azok a földművelő községek, a melyekben legalább három tanítóval bíró elemi népiskola van, kötelesek gazdasági ismételő iskolát felállítani. Ime, az ismételő iskola vajudó kérdésének, ennek a tengeri kígyónak, tervbe vett — részletes megoldása. Ezen gazdasági ismételő iskolákban az iskolások heti 5 órában oktattnának a gazdaságtani alapismeretekre és egyéb, a hazai földrajzból és történelemből, az alkotmánytamból és számtanból merített, hasznos tudnivalókra. Itt végzett munkájukért tanítóink külön díjaztattnának, a mi a tanító fizetések kérdésének megoldását is egy lépéssel előre vinné. A nagyobb és a gazdaságilag jelentékenyebb községekben külön szaktanítói állás rendszeresítettnek. Végül a nagyobb és jelentékenyebb, különösen alföldi városokban, a kormány gazdasági

TÁRCSA.

Lehel.

A nánási varkastély a parti domb tetején emelkedik, sötét fenyvesek alján. Fekete rácsos, ósdi ablakai a Vágra néznek. A főépületet Mátyás korában építette valami velencezi mester, a lagunak ó gótikájának komor motívumai szerint. A kastély különben inkább falainak óras tömegével, mint stulusanak arányaival imponál. Az oldalszarny kapujától, a hajdani bastyak helyén, ma marványkorlátokkal és gyopos lejtőkkel szegelyezett kerti teraszok hosszú sora vonul le a víz partjáig. A kastély boltíves erkélyének magasságából tekintve, olyan ez a park, mint egy óriás lépcső, melyre virágos arabeszkekkel himzett, zöld szonyegterítetek. Valami kisebb tajtájú király igen jól ellakhatna itt.

A kastély hajdani gazdái egy ideig tényleg kis királyok modjára szekeltek a Vag fölött. A török és a németjárás zavaros napjait a régi Bertalan grófok, azok a rakonczatlan és cselszövő oligarchák, arra használták föl, hogy hatalmukba kerítsék a szomszédos vármegyét és városokat. Penzt verettek, vámot szedtek a Vagon, néha megtámadtak szomszédjaikat, a náluk nem kevésbé rakonczatlan és cselszövő Hadfalussy herceget. Hol a némettel szövöt-

keztek, hol a pogánynyúl, hirük pedig eljárt a római pápáig is, a ki több ízben küön kikötőzö bulakban emlékezett meg róluk (Ez különben a Hadfalussy hercegekkel is megesett egy ízben.)

Ma már csak egy ember viseli a Bertalan nevet: az is asszony. Egy széke szép asszony, özvegye az utolsó Bertalan grófnak, a volt párisi nagykövetnek és aranygyapjas vitéznek.

A grófné — a ki özvegysegének napjait télen Parisban, nyáron pedig vágvolgyi kastélyában töltötte — már elérte azt a kort, mikor a grófnékat kellemetlenül kezdi érinteni a góta almanaknak az az indi-zkrecziója, hogy szamon tartja a születésük éaét. Habar különben az arca már nem is volt rozsas, hanem érdekesen halvány: még szép asszony szamba mehetett; olyanféle érett szépség volt, minőnek a nagy Zrnyi Ilonát szoktuk elképzelni: folsegesen kevély, magas, karcsu és izmos. A szemének felső pillaja egyenes metszésű volt és allandóan eltakarta a pupillája telét; emberösmerők ezt a folényes elméség, az energia és a forró vér jelének mondják. Meglehet, hogy elmés-ége tartotta vissza a grófnét attól, hogy első házasságában szerzett tapasztalas után másodsor is terjhez menjen.

Egy nyári nap alkonyán történt, hogy a kastélyba vendégek érkeztek. A grófné leány-

kori barátja, Hadfalussy hercegnő, meg a kis fia.

A grófné a terráz lépcsőjén várta vendéget és mikor a két özvegy, tíz esztendő után megint megölelte egymást, kicsit elérzékenydedek és sirva fakadtak. Különösen a hrczegnő sirt keservesen, mint mondják, nyárspolgári módon boldog volt a hazasságában.

A hercegnő alig volt öt esztendővel idősebb a barátjánél, de ha az ember egymás mellett látta őket, bátran a grófné edesanyjának nézhette volna. Fiatalabb korában is igénytelen külsője, beteges nőske volt, most meg, a mióta haja két esztendő alatt teljesen megöszült, egész öreg anyókaivá tőpörödött. Sárga kis arczat csak a szeme tette rokonszenvessé, ez a jó-ágos, szelid tekintetu anyai szem, mely annyit konyezett csendes éjszakakon.

A grófné volt az első, ki erőt tudott venni megindulasan.

— Meddig maradsz nálam? — kérdezte.

Csak két napig, édes-em, mert orvosi rendelre Karlsbadba kell mennem; de a fiamat hat hétig nálad hagyom, aztán majd eljövök érte. . . Nem akarom magammal vinni a fürdőb., mert féltem a nagyvilág élet zavaros benyomaitól. . . Jó, okos gyermek, nem lesz sok bajod vele. . .

— És hol van a kicsike?

— Most a podgyászszal bajlódik. . . Szeret egy kicsit fontoskodni. . .

felső népiskolákat szándékozik felállítani.

Ez azon tervvázlat, a melylyel kormányunk a népiskolát a gazdagsági, különösebben a földművelési érdekek szolgálatába akarja szegődíteni. Ezen terveket, a melyek, ismerve kultuszminiszterünk erélyét bizonyára rövid idő alatt a megvalósítás útjára fognak terelteni, nekünk kétszeres örömmel kell üdvözölnünk. Örömmel kell üdvözölnünk azért, mert ezen intézkedésektől gazdálkodásunknak, a nemzet zöménél, a népnél bekövetkezendő intenzívebb fejlődése bizton várható: örömmel kell üdvözölnünk azért, mert népnevelésünk nemzeti hivatásának betöltésére új eszközöket és hosszabb időt nyer.

Nem szabad azonban mindent a kormánytól várunk.

Hazánk köz- és társadalmi életének egyik beteges tünete az, hogy a közjöllet és kulturális haladás előmozdítását célzó eszméket nem képes kellőképpen megérlelni, vagy ha mégis megérlelődnek, nincs meg a kellő ereje, vagy talán inkább erélye, azok megvalósításában. Különösen azok az eszmék, a melyek a kormánytól származnak, vagy a melyeket a kormányzat magáénak fogadott, találkoznak rendszerint dermesztő közönyt.

Több vármegye közigazgatási bizottsága biztos és erős kézzel védi a megye gazdasági érdekeit, tudással párosult előrelátással fejlesztí gazdasági ügyeit. A gazdasági előadók legutóbb tett javaslatai elé, a miknek egyikére más alkalommal fogok visszatérni, mitán a magas kormányfent érintett intencióval harmóniában vannak, azal a megnyugvással tekinthetünk, hogy megvalósításuk elé csakugyan nem fognak akadályok gördülni. Arra kell azonban kérnünk vármegyék tek. közönségét és első sorban az érdemes közigazgatási bizottságokat, hogy

E pillanatban valaki, két óriás bönördel a vállán, folszaladt a lépcsőn. A hercegné korholó hangon fordult feléje.

— Lehel! Miért avatkozol a cselédek dolgába?

— Olyan gyöngé legények azok a lakások, kis mamam, négyen se bírnak egy tisztességes kufferrel . . .

A grófnő hangos kacagásra fakadt.

— Hogyan, édesem, hát ez a kis fiad?

— Lehel! Köszönts a néninek, Lehel!

Lehel letette a terhét és a jövevényes fiu udvarias zavarával hajolt meg a grófnő előtt.

Tizenhét éves fiu lehetett, de két fejjel magasabb volt az édesanyjánál, a vállá és a karja pedig erős volt, mint egy fiatal gladiátoré. Meglátszott rajta, hogy megtudna verekedni egy fiatal bikával, — pedig a rózsás arca bájos és szelíd volt, mint egy fiatal lányé, a tekintete pedig tiszta és ártatlan.

— Éhes vagy, Lehel, kérdezte a hercegné gyöngéden.

— Oh, de mennyire! sóhajtott a fiu őszintén.

Ő mindig éhes volt. Ő tulajdonképpen még soha sem lakott jól életében, mert a villáját mindig csak az anyja kérésére tette le a kezéből és sohasem a saját jószántából.

Hadfalussyné megnyugodva utazott el Karlsbadba, miután a kis herceget nevelőstül a grófné gondjaira bízta. Tényleg nem volt a fiuval sok baj; az édes anyja igazat beszélt; engedelmes, okos gyerek volt.

Igaz, hogy a nap nagy részét nyaktörő sportgyakorlatokkal töltötte el, de a nevelő megnyugtatta a grófnét, hogy e tekintetben nem kell a herceget féltetni semmitől. Úgyes és erős, mint egy akrobata, úgy lovagol, mint egy csikós és evezni is tud, akár egy matróz. Ha a vad csikó sehogysem akar a kezére járni, kemény rántással leülteti a földre, ha megfordul alatta a csónak, legrosszabb esetben két mérföldet is eluszik Vágon. Különben is az anyja nevelési tervébe tartozik, hogy a fiu tanuljon szembe szállani minden veszedelemmel.

ne elégedjék meg a tervezetessel, hanem terveiket olyfokú erélyvel valósítsák is meg, mint a minő belátással őket létrehozták.

Mj.

NAPI HIREK.

Az állami anyakönyvi felügyelők kinevezése az 1894 évi 23. t. cz. 15. szakasza alapján már megtörtént. Mindössze 23 anyakönyvi kerület élére egy-egy VII. vagy VIII. díjosztályu felügyelő került. A temesvári kerületbe, mely Temes, Krassó-Szörény megyéket, Temesvár és Versez városokat foglalja magában Filtsch József, országos képviselőt nevezte a a miniszter.

Téglás Gábor, a dévai főrealiskola igazgatója s a régészet terén egyik első rangu tudósunk megtekintette mult vasárnap városi muzeumunkat, s innen hétfőn Alibunárra rándult ki régiségi kutatások czéljából, majd kedden reggel kocsin haza felé ment, meg-megállapodván az egyes helységekből, így Lugoson és Furlogon is, hol egy római castrum után ásásokat eszközölt. Ez utjában elkísérte lapunk szerkesztője is, ki köztudomás szerint szintén szereti különösen az értékebb régiségeket gyűjteni.

Változások a csanádgyházmegyei klerusban Dessewffy Sándor püspök Ballauer Kristóf oraviczai segédlelkész Monyászára plébánosnak és Kurunczy Lajos istvánföldi coadjutort Bocsára helyettes plébánosnak nevezte ki. Lind Leonard monyászi plébánoshelynököt a püspök hason minőségben Dézsánfalvára helyezte át Fonyó István Istvánföldre coadjutornak neveztetett ki. Segédlelkézeké kinevezte a püspök: Haák Edét Steyerlakra, Unterreiner Józsefet Oraviczabányára, Karács Istvánt Nákófalvára, Kasza Lajost Rékásra, Uitz Miklóst Nagy-Becskekre, Anton Miklóst Szécsányra, Kern Agoston Billédre, Kiss Ernőt Hidegkútra, ifj. Kiss Jánost Német-Szent-Péterre, Glasz Ferenczet Krassóvára, Mayer Janost Gyertyámosra, Dienes Hadrinat Apátfalvára.

Hangverseny. Arányi Dezső tanár a budapesti m. kir. opera első tenoristája, Kiss Mihály a budapesti népszínház elsőrangú ének-művésze Tabori Emilnek közreműködése mellett és Lukácsy Aladar színigazgató vezetése alatt hangversenyt kíván legközelebb rendezni városunkban, melynek műsora a következő leend: Monolog „A kakas ülön» előadja Tá-

Hadd gyönyörködjék a saját izmai játékában. száguldozzon végig a verőfényes réteken és kalandozza be tomboló jókedvében a fenyves rengeteget.

Akármiilyen viharosan pezsgett is a hatalmas gyermek életkedve: megerzett rajta az asszonyi nevelés, alapjában véve lagy szívü és szelid flu volt. A grófné iránt ömeretségük első napjáról kezdve, valami gyerekesen lovasias rajongást mutatott; a nevelője, az a vékony mellü pap, egy-egy pillantásával könnyen el tudta kormányozni; mindenkiel szemben, a cselédekkel szemben is udvarias volt a gyöngéségig és jószívü a gyöngéségig. Ez a fiu, a ki nem ejtett ki még a szájan egy hazugságot és a kinek nem volt még egy tisztatalan gondolata, csodálatos lelkesedéssel csungott az édesanyján. Mindennap irt neki a fürdőbe egy-egy hosszú, bolondos levelet, valóságos szerelmi vallomást Néha felolvasta levelét a grófnének. a ki megindultan nevetett és titokban irigyelte barátinjét.

Ebéd után, ha a pap elment egyet szundítani és ők ketten tovább elültek az asztalnál, a háziasszony a könyezésig el tudott kacagni Lehel naivságán.

— Adok magának egy cigarettát, Lehel, mondta Bertalanné.

A fiu megrázta a fejét.

— Édesanyam nem akarja, hogy dohányozzam

— Soha sem fog dohányozni?

— Talán majd ha férfi leszek . . .

— Ösmerek ám sok fiatal urat, a ki a maga korában úgy viselkedik, mintha férfi volna. A kis herceg nevetett

— Én is ösmerek. A fiatal Pardubicz bárók monoklit viselnek, a fülükig érő kráglit, aztan racsolnak és löversenyekre járnak fehér gamásniban . . . A kabatjuk csupa vatta és hatot közülök félkézre földre vágok . . .

— Mi szeretne maga lenni, férfikorában?

— Katona, mint az édesapam. Szeretném, ha a muszka háborut elhalasztanák addig, míg én is elmehetnék . . . Hogy apritanám őket!

bori Emil ur. Csicseri kettes „Nap és hold“ operettéből éneklék Erdélyi Margit és Erdélyi Cornél énekesnők. „Il Duca d'Alba“ cz. operából Romance éneklék Arányi Dezső ur. „Szerelem csupán az élet“, keringő egyveleg éneklék Kiss Mihály ur. „Csillaghullás“, kettős éneklék Erdélyi Margit és erdélyi Cornél énekesnők. „Murmelndes Lüftchen“ Jen-entől, Magyar dal „Nyári estén“ Kuliffay Izabellától éneklék Arányi Dezső ur. „Esti csillagot ha látom“ Kernertől, „La paluma“, spanyol dal éneklék Kiss Mihály ur. „Szellem diadala“, Ballada Lukácsy Aladártól. „Duhaj nóták“, egyveleg éneklék Kiss Mihály ur. Bővebb értesítést a falragaszok adnak. Hely. arak: 1—5. sor 1 frt. 50 kr., 5—9. sor 1 frt., a többi sorok 80 kr., állóhely 50 kr. — A helyekre elő lehet jegyezni a Kirchner-féle felvételi irodában. A hangversenyeket legmelegebben ajánljuk t. cz. közönségünk becses figyelmébe.

Igazságügyi kinevezések. Ő felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Katona Bála volt temesvári, jelenleg budapesti királyi ügyészt a budapesti kir. főügyészhez főügyészi helyettesé nevezte ki. — Ő felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Berlogia Abraham temesvári kir. ítélőtáblai bírót a m. kir. Cnriához feletti bíróvá nevezte ki.

Deákok elhelyeztetése Az új tanév közeledtével sietünk értesíteni a t. olvasó közönségünket, hogy Szegeden egy nyugalmazott tanár családjánál több jó házból származó, a főgymnazium, főreal, ipar, kereskedelmi vagy elemi iskolába beiratkozandó deak kedvező feltételek mellett kosztra, lakásra elfogadtatik. A deákok óhajításra ugyanott zongora, hegedü és szabadkézi rajzban is nyerhetnek oktatást. A tantárgyakban való naponkinti correpticzióért külön díj nem jár. A hazbeliek beszélnek magyarul, nemetül, szerbül és románul. A család feje a leggondosabb nevelés és felügyeletért kezeskedik. Együttal felemlítjük, hogy Szegeden e czimen: „Első szegedi értesítési iroda“ (Szeged Bástya-utca 19. sz. alatt, a Stefánia sétánnyal szemben rendeztetett be, hol a deákok kellő elhelyeztetéséről, nemkülönben cserhelyekről is írásbeli megkeresésére kiki megbízható s rogtan értesítést kap 50 krnyi beküldése mellett

A m. kir. honvédelmi miniszterium értesítette hatóságunkat, hogy József kir. herceg 25 éves honvédelmi főparancsnoki jubileuma alkalmából szeptember 1-ével a József fiarvabahza 7 s az Erzsébet leányarvabahza 3 oly gyermek

— Borzasztó am a háboru!

— Nem félek!

— Es nem sajnálná a szegény embereket, a kiket meg kellene ölnie? Képzélje el őket: sapadt arczzal, véres csonka tagokkal hevernének ott, otthon pedig megsiratnák őket szülei meg a gyermekeik . . .

A fiu arca elborult. Erre ugyan még nem gondolt.

— Akkor talan még se leszek katona, mondta szomoruan.

*

Kicsit lusta asszony volt különben a grófné, mint az ilyen junói termetü nők többnyire, most azonban, hogy mulatságosnak kezdte találni gyámányai tisztét, gyakran hosszabb kirándulásokon is elkísértette magát a kis herceggel. Kocsin elhajtattott vele a szomszédos apatságig és a fiu, a kinek különben öröme telt benne, hogy szárnyukra ereszsze a gyors muszkákat, ilyenkor szilárd oklokkal fogta a gyeplőt és óvatosan figyelt az utra. Ha meg csónakban ültek, akkor éles szemmel ügyelt a fodros árban uszó fatörzsekre.

Egyszer megessett, hogy az alkonyat az uradalmi fenyvesben érte őket.

— Most mar jó volna hazamenni, — vélekedett a grófné.

A fiu, a ki pompásan ismerte a járást a rengetegben, egy mesgyére tért.

— Ot percz alatt otthon leszünk.

Otthon is lettek volna, ha egy veszélyes folyásu hegyi patak nem szeli át az utjukat

— Hat ezen hogyan megy át az ember? — kérdezte Bertalanné.

— Ugy, hogy leveti a cipőjét meg a harsnyáját, aztan atgázol rajta.

— Okosabbat nem tud? — nevetett a grófné.

— Fél, hogy meghül? Én nem szoktam meghulni!

A kis herceg levette a cipőjét és át dobta a tulsó partra.

— Jöjjön, majd átviszem!

A grófné megrázta a fejét. Nem, öreg

vétetik fel, kik tényleges szolgálatban volt honvédtiszteknek árvai. A részletes föltételek a városi főkapitányságnál megtekinthetők.

Tűz a jégpinczében. Weitner Ede, idevaló hentesmester a dicsőség, hogy a régi közmondás: tűz a vízzel meg nem fér — módosításra szorul, a mennyiben jégpinczéjében a mult hét szerdáján d. u. 2 óraker tűz ütött ki. Nem tudjuk, melyik elem lett volna a győztes, ha a tűzország közbe nem lép; ez azonban megfosztott egy tanulságos tapasztalattól, a mennyiben két víz közzé szorította a tüzet s ez bármennyire tüzesen lépett fel, kénytelen volt beadni derekát. Weitner ur pedig a fölött való örömeben, hogy a jege elolvadt, 10 frtot ajánlkozott derék tűzoltóságunknak. E követendő példát csak ajánlhatjuk az összes jégpinczék tulajdonosainak.

Felvétel a dévai áll. tani-óképző-l. intézetében. A dévai áll. tanítóképző intézet I. osztályába felvételnek az olyan tanulók, a kik 15-ik életévüket betöltötték, éptestűek, egészségesek s a gymnasium, real- vagy polgari iskola ügy első osztályát sikerrel elvégezték, vagy akik a magyar nyelvtanból, számtanból, történelemből és földrajzból a felvételi vizsgálatot sikerrel leteszik. A folyamodványok az intézet igazgatótanácsához címezve, a folyó évi augusztus hó 20-ig alolirothoz nyújtandók be. Mellékelni kell: 1. keresztlevelet, 2. isk. bizonyítványt, 3. orvosi es újra-oltási bizonyítványt, 4. azok részéről, a kik kedvezményt óhajtanak igénybe venni, szegény-égi bizonyítványt s ö. a szülőktől aláírt kotekző nyilatkozatot arról, hogy fiaikat évközben is a szükségekkel ellátják. Az intézet bennlakással és bennetkezésessel van egybekötve, melyben a teljesen szegény, de kitünő szorgalmú és példás magaviseletű növendékek közül mind a négy osztályból összesen 18-20-an ingyen nyernek lakást, tutást, világítást, mosást s reggeliből, ebédből és vacsorából álló ételmézést. Mások mindabban vagyoni helyzetükhöz és szorgalmukhoz képest havi 4, 6, 8 vagy az egész 12 frtnyi díjért részesülnek. E díjak havonként, legkesőbb minden hónap 5-éig a szülők által fizetendők be az igazgatósnáknál. Tartozik minden szülő az intézetbe lépő fiát tisztességes és kellő mennyiségű ruhazzal és fehérneművel, tankönyvekre 10-12 frttal, a bútorok vagy más felszerelésbeli tárgyak esetleges rongálásának karterítésül 2 frt. biztosítékkal, 1 frt. betegápolási díjjal és 1 frt. 50 kr. segélyegyleti díjjal ellátni, mely összegek a be-

iratkozás alkalmával az igazgatósnáknál előre fizetendők. A felvételi és javító vizsgálatok a f. évi szeptember hó 2-án, a beiratkozások pedig 3 és 4-én tartatnak meg. Az előadások 5-en kezdődnek Dévan, 1895. július hó 17-én. Boga Károly, igazgató.

A tiszai ág. egyházközség Eperjesi Collegiumának jó akademiáján az 1895-96. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 8-ig eszközlendők; az előadások pedig szeptember 9-dikén veszik kezdetüket. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1-8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok szeptember 1-től 15-ig tartatnak. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló tanintézet kedvezményeiben; (az erre nézve megállapított félévi díjak a következők: ebéd és vacsoráért 31 frt., ebéd: 19 frt.) Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a szegény sorúak a jelentékeny alapítókéval rendelkező „József segélyegylet” támogatására számíthatnak. Megjegyeztetik végül, hogy ugy a jogakadémiai ifjúagi, mint a collegiumi nagy könyvtár a halgaóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál Eperjes, 1895. május havában A jogakadémiai igazgatósa.

Két magyar tanuló correpetitori, vagy bar mely irodában irnok állást barmikor elfogad. Czim a szerkesztőségben.

Lovászár. A földmívelési miniszterium értesítette városi hatóságunkat, hogy az állam ez idén is fog 3-7 éves lovakat bevételezni, még pedig Aradon október 7-én, Nagy-szentmiklóson 9-en Zsombolyán 11-en, Temesváron 14-en, Dettan 16-án, Mramorákon 19-en és Glagon október 21-én.

József kir. hercege a gazdtisztek védnöke. A magyar gazdtisztek és erdőtiszték országos egyesülete védnökséget József főhercege ur 3. es. és kir. fensége elfogadta tekintettel az egyesület hazafias és humánus céljaira melynek tanujelét eddig is bőven adta, a tagjai közt szétosztot segélyezés és azzal, hogy védnöksége alatt alakítsa s tartja fenn a mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézetét, mint oly intézményt, mely a haza, e kiválóan mezőgazdasági állam fenntartó osztályának érdekében alakult. Alkalmat adunk, hogy a feleköltd gondolkozású főhercege ez irányu értesítését az érdeklődők is ismerjék s az

alábbiakban egész terjedelmében közöljük. „Nagyságos Elűk Ur! A magyar gazdtisztek és erdőtiszték, országos egyesületének tegnapi napon kelt feliratára felelve, József főhercege ur 3. es. és kir. fensége ezenél általam kijelenteni méltóztatik, hogy a fent tisztelt egyesület védnökségét, tekintettel a hazafias és humánus céljaira, szívesen és köszönettel elfogadja. Fogadja Nagyságos Elűk Ur kiváló tiszteltem nyilváníását-Alosuth 1895. június 28-án. Vécsey Sándor br. s. k. főudvarmester. Most tehát a gazdákon van a sor, hogy azt az intézményüket, melynek élén a legnépszerűbb főhercege neve fénylik, tömeges részvételükkel anyagilag is oda emeljék, hogy hasznos céljait teljes sikerrel szolgálhassa!

Hegycsuszamlas Szeged-ádon A Garay János által is megénekelt Bartina-hegy Szeged-ádon veszedelmesen megcsuszott s most nagy felelmet allanak ki azok, a kik a hegy tövében laknak. A reformatus városrészen keresztül húzó Sét patak partján a Bartina-hegy tövében ugyanis a téli nagy havazás, az ideiglenes záporok és felhőszerkezetek következtében félelmetes hegycsuszamlas támadt s az itt épített hazak egész sora összevissza repedezett, több pedig egészen össze is dőlt. Ezen veszedelmes körülményről van ugyan tudomása a hatóságnak, de még eddig nem tett semmit sem arra, hogy a düedező házakból kiköltöztesse a bennlakókat.

Egy rendőr rémlátománya. Különös körülmények közt pusztult el egy n.-kallói rendőr. Hallucináció olte meg. Az eset részletei a következők: Két rendőr egy örülttel szállított fel a napokban Budape-tre és át is adták az országos tebodyának. Az egyik — különben is beteg s rendőr idegeit annyira megviselték az örülttel töltött izgalmas napok, — hogy visszafelé ment, egész elénk hallucináció lepte meg. Azt képzelte ugyanis, hogy az örült elmenekült a vonatrol. Feléber állapotban pattant fel a pamlagarol s kiugrott a kocsiból. A hallucináció áldozata a kocsikerekek alá került, melyek zornyen összezúzták. Életbenmaradásához kevés a remény.

Há oru az egerek ellen. Csehország északi vidékein a földi egerek annyira elszaporodtak, hogy az egész termest félik tőlük. Olyan rémítő a számuk, hogy akárhány birtonkon egy nap alatt agyonverték tízezeret is, de azért csökkenés a számukban nem mutatkozott. A kétségbeesett vidék végre az osztrák földmívelésügyi miniszteriumhoz fordult segítség-

napjaira nincs kedve Daphnis-t és Chloe t jatszani . . .

— Igazán nem tudom, hogy miért nem akarja . . . Az édes anyámat mar akárhányszor vittem . . . Háromszor ekkora terhet is elbírok ám!

A grófné elmosolyodott.

— Igaza van, fiam . . . képzelje el, hogy megint az édes anyját viszi és nem is fog csalodni.

A fiu a karjára ültette a grófnét, könnyen és gyöngéden, mint a pólyás babat, aztan óvatosan belegázolt a kavicsos mederbe. A ruha csipkéi szeles hullamban simultak a melléhez, a nyakán pedig a szép asszony két karjának szorítását érezte. Lassan ment előre, a patak közepén a szép asszony megállította.

— Egy pillanatra!

Egy óriás fenyő hajolt a patak fölét, annak letépte egyik galyát és oda tüzte a fiu kalapjára.

— Most már mehetünk . . .

Egy-két lépést előre tett Lehel, aztan megint megállott.

— Nehéz vagyok?

— Nem, nem . . . Dehogy!

Mégis, ugylátszott, mintha egyszerre ólom-sulylyal nehezédnek a karjára ez az édesen meleg selyem- és csipkegombolyag, mely elvette a lelegzetét és arcába kergette a vért. A patak csendes vize egyszerre szédítő sebességgel vágatott a bokaja körül, a parti fák pedig forogni kezdtek a szeme előtt.

A parton aztan felvette megint a cipőjét és szó nélkül haladt tovább a grófné oldalán. Szorakozott volt és komoly.

— Lehel barátom, maga három nap óta rettenetesen ellustult . . . Ki sem mozdul többet a kastélyból . . . Pedig a szürkékre is ráférne már, ha megjartatna őket egy küssé . . .

— Majd befogatok, — mondta a kis herceg szolgálatkészen. — Hova megyünk?

— Én nem megyek sehová sem, mert faj küssé a fejem, de maga hajtson at az apátságba. Lehel arca küssé elborult, de szó nélkül engedelmeskedett. Fél óra múlva a kocsi mar tova robogott a part menten kanyargó orszag

uton, gyorsan, mint a szélvész. A grófné pedig, a kinek tényleg fajt küssé a feje, egy angol könyvvel a kezében letelepedett a legfelső terrász sarkán álló kerti pavilonba.

Két lapot olvasott csak, abból sem maradt meg semmi a fejében; a pillái aztan lecsukodtak és ő elaludt kényelmes kerti székében. Nem is volt igazi álom, inkább valami alomszerű, édes zibbadás. Puha, kellemes kóborult az ontudatára, de azért mindent érzett és mindent hallott, a mi körülötte történt. Érezte a fenyőszagot és a szék karjának a szorítását és hallotta a tucskök czirpelését és tavozó komornájának halk lépteit, — de képtelen volt megmozdulni, vagy a szemét kinyitni.

Jó ideig szendergett így, mikor lassankint az a biztos tudat kerekedett felül benne, hogy valaki szemben ül vele, a kis puffon és figyelmesen nézi az arcát. Azt is tudja, hogy kicsoda: ő — a kis herceg. A grófné szeme le van hunyva, de azért tisztán látja a fiut, a mint a boldogságtól ittasan, a balvány imádó rajongásával, csillogó, zomjas szemmel nezi, közbe meg a kalapjával óvatosan zavarja el a zummögő szűnyogokat . . . Egészen más a fiu tekintete most, nem többé gyermekies nyugalom, inkább zavaros és tüzes. A grófnét nyugtalanítja és megzavarja ez az álhatatos tekintet. Viaskodik az idegeit megbénító zibbadás ellen, fol akar emelkedni, meg akar szólalni: de semmire sem képes, csak sohajtani tud. A fiu aztan egyszerre gondol egyet, melyen lehajlik es bar az ajkaval csak a ruhája szegélyét érinti: a grófné megis minden idegeivel érzí ezt a perzselő csókot. Lehel aztan fölemelkedik, még egyszer visszanez es eltunik a bokrok közt.

Bertalané hirtelen fölriad almából. Körül néz: semmi. A komornájától hallotta később, hogy a fiatal herceg már regota viszatért utjáról, azota a kertben láttak es most a szobájába vonult . . .

A vac oránál látta megint A kis herceg nagyon nyugodnak látszott, ambar az arca sapadt volt küssé. Néman, küssött zommal ül helyén. Csak egy-zer pillantott fol, mikor azt

hihette, hogy senki sem látja: megint az az idegen tűz ragyogott a szemében.

Masnap a grófné levelet irt barátnőjének

— Vidd el, édesem, a fiadat, vidd el, mert szerelmes belém. Sajnálom, hogy így van, én nem tehetek róla.

*

Mikor a hirczegné negyednapra eljött a fiaért, nem tudakolta a részleteket és a grófné nem is mondta el neki.

— Nem jó színben vagy, Lehel, — mondta az anya.

— Az éjjel egy kicsit fáj a fejem . . .

— Ugy látom, a levegő nem tesz neked jót. Jó lesz, ha haza megyünk?

— Oh, a levegő itt nagyon jó, de én kalap nélkül jártam a napban . . .

Elhallgatott és elpirult.

— Mar hazudik! mondta Hadfalussy né magában. — Most hat vége a gyermekkor nyugalmas tisztaságának, mindenkorra vége a tavasi verőfénynek . . . Jon a perzselő, viharos nyár, az ifjúkor, minden kuzdelmével, hazugságával és tisztátalan titkolozásával . . . Eddig az én fiam volt, ezentul mindenkié lesz, csak az enyém nem . . .

Mikor a kocsi megindult, Lehel sötét arccal ult az édes anyja oldalán. Az ajkat ragta, a szive pedig — a mely fölött egy fenyőgalyat őrzött — oly viharosan dobogott, mintha meg akarna szakadni forró, dühös bánatában.

Nem mert többet viszanézni a kastély felé és így nem is láthatta, hogy az erkélyen egy magas női alak áll, a ki keresztebe tett karokkal, elgondolkozva bámul a kocsi nyomában kavargó fener porfelhő után. Utána bámul, míg kony nem szivarog a szemébe, a melytől elborul a tekintete. A mint aztan zsebkendőjével foltatja ezt a konyet, valami különös, édes sejtelm énti meg, melyet nyomon követ a bus lemondás.

— Ha én még egyszer husz esztendővel fiatalabb lehetnék, — mondja suttogva, — husz esztendővel fiatalabb!

Ferencz Ferencz.

ért s ez küldött is segítséget: egy bacillust. Löffler greifswaldi egyetemi professor ugyanaz a ki a differitit bacillust felfedezte, talált olyan bacillust, a mely az egereknél tifuszos betegséget előidéző és gyorsan megöli őket. Az egértífusz bacillust magában hordó szerrel a bécsi állatorvosi intézet egyik segédje felutazott Csehországba s a szerbe itatott zsemlyedarabokat szórta el a földeken. A melyik eger ebből eszik, megkapja a tifuszt és elhull. De nemcsak maga pusztul el, hanem gyilkolja társait is. Az eger tudniillik, mely különben soha húst nem eszik, nagyon szereti megenni a döglött egeret és ezen a réven szintén megkapja a tifuszt. Így mesterséges uton valószínűleg a tifuszjórnyant ideznek elő az egerek közt és azt remélik, hogy ilyen módon megfogják menteni a termést, mert Thesszáliában néhány év előtt igen jó sikerrel csinálták már meg ezt a bacillus-hadjáratot.

Sertésvész. A sertésvész Magyarországon egyre terjed. A július 21-iki hivatalos kimutatás szerint 24 vármegye 213 községében van a sertésvész megállapítva, tehát egy hét leforgása alatt 38 községgel terjedt, míg az előző héten fertőzöttnek konstataált 23 vármegye egyikében sem szűnt meg teljesen. Legnagyobb mérveket ölt a járvány Pest, Sopron, Komárom, Nyitra és Nógrád vármegyékben. A sertésvészszel párosul a sertésorbáncz, mely példátlan arányban grasszál. Ez időszereint a sertésorbáncz 56 vármegye területén, 756 községben azaz 110 el többen van konstataálva, mint az elmúlt héten. Leginkább el van terjedve a járvány Komárom, Pest, Temes, Vas és Zala vármegyékben. Eltekintve Pest és Komárom vármegyéktől, hol mindkét járvány legnagyobb mérveket öltött, egyébként a sertésorbáncz azokban a vármegyékben terjedt feltűnő arányban, a melyek a sertésvészttől mentek voltak.

Az emberi élet hossza.

Tudományos apróság.

Lépten-nyomon azt halljuk, hogy korunk nagyon rohamosan él és ezért az átlagos emberi életkor hossza folyton csökken. A létező való küzdelem fokozottabb volta egyrészt, és az örömpohárnak gyors fenéig való üritése másrészt, oly tényezők, melyek életfömlonkat megnyirbálják. A mecses, ha nagyobb lánggal ég, gyorsabban fogy el. Van ezekben igazság. Es én megis meg akarom lepni kedves olvasóimat azzal a kijelentéssel, hogy napjainkban az emberi élet átlagos hossza megnövekedett. E kijelentésnek alapját pedig nem is a tárczairónak fantáziája, hanem valódi tények, hiteles adatok képezik. Ha ez örvendetes jelenség arányosan tovább fejlődik, akkor tán nincs is oly nagyon messze az idő, mikor az emberek megint mathuzsalemi kort fognak megélni.

Franciaországban ismét megjelent kimutatása szerint ez országban a 60 éves emberek száma 40 év óta több mint egy millióval nőtt. A 80 évesek száma 130.000-rel nagyobb. Százéves ember volt Franciaországban 1837-ben 175, 1851-ben 232, 1861-ben 256, 1881-ben 274 és 1891-ben 213.

Franciaországban a lakosság szaporodása nem annak tulajdonítandó, hogy többen születnek, hanem leginkább annak, hogy az emberek hosszabb életűek. Már pedig ha ez így van azon országban, a melynek erkölcsi viszonyai nem ép tulságosan mintaszerűek, feltételezhető, hogy az emberiség életkora más országokban is mind hosszabbá válik.

Ez örvendetes jelenség okait nyilván első sorban a közegészség és az orvosi gyógy-eljárások haladásának be kell tudni. Egyes járványok, melyek azelőtt az emberiséget megtizedelték, most már vagy nem léteznek, vagy pedig alapfeltételeik (rossz ivóvíz, hiányos csatornázás stb.) megszüntetésével, jelentékenyen enyhébbé váltak.

Es ez nagyon jól van így, hogy tovább élünk. Nem szabad azt hinni, hogy az agkor mindig testi és szellemi gyengességgel jár. Az öregek tar koponyájában sokszor a tapasztalat és sok gondolkodás által megérett bölcsesség honol.

Nézzük csak a legutóbbi időben hány nagyon öreg ember ejtette bámulata a világot szellemének nagy erejével! Elég lesz egy pár nevet említeni csak, melyenek: Kossuth, Gladstone, Bismarck, Viktor Hugó, Jókai, Pasteur, Spencer, Virchow.

Az a hit is nagyon el van terjedve, hogy egyes nehéz testi foglalkozásokon kívül, melyenek a bányászat, a gyufa- és üvegyártás, a tudományos vagy művészeti foglalkozás is nagyon megrövidíti az életet. A német Casper táblázatai szerint legrövidebb életűek az orvosok. Ujabbban azonban egy angol orvos kiszámította, hogy a híres orvosok átlagos életkora 68 év, a nagy költők 62, a bölcsészek 60 év, a papoké 59 év, a közhivatalt viselőké 58 év, a festők 63 év, a zenészeké 64 év. Aránylag tehát ép a híres orvosok ének legtovább.

Hayre városában ép két hónap előtt ünepeleek nagyban egy Bossy nevű orvost ki már 102 éves és ki ennek dacára lankadatlanul folytatja nagy orvosi praxisát, és még éjél is elmegy a beteghez, ha hívják. E bámulatráméltó uri embernek az atya is, meg a nagyatyja is orvos volt és az előbbi 108 az utóbbi pedig kerek 100 élet élt.

Nagykoru embereket gyakrabban találunk a vidéken, mint a nagy városokban, a mit kétségtelenül annak tulajdoníthatni, hogy a vidéki ésszerűbb életmódot folytat és jobb levegőt szí. Részeges emberek ritkán érnek nagy kort, noha Lejoncourt egyik könyvében emlit egy részeges embert, kinek sírfelirata így hangzott: »E kö alatt nyugszik Brown, ki hála a jó sörnek, százhus éveket élt. Folyton részeg volt és ez állapotában oly rettenetes vala, hogy még a halál is félt tőle!«

A nők átlag hosszabb életűek, mint a férfiak, ami nyilván onnan ered, hogy a nők ritkábban bírnák oly foglalkozással, mely az életet veszélyezteti. Egy jónévi francia orvos Tissot, a dolognak nem ad ily udvarias magyarázatot, a mennyiben idevonatkozólag a következőket mondja:

»A nők azért hosszabb életűek, mert többet beszélnek, mint a férfiak. A fecsegés kárpótolja náluk a testmozgást, mert élénkíti verkeringésüket, a nélkül, hogy őket ezért fárasztaná.«

A szentírás szerint az emberi élet időtartama 70 év. Korunk számos természetbuvára, e számot alacsonyabbnak és a rendes életmódot folytató, egészséges szervezett ember élethosszát 100 évre becslti. Flourens, az élettannak e világhírű buvéra pedig azt mondta, hogy »l'homme ne meurt pas, il se tue« (az ember nem hal meg, hanem önmagát öli meg.)

Dr. B

Irodalom.

Magyar Lányok. Az általános elismerés, melylyel a „Magyar Lányok“ című szépirodalmi képes hetilapot szűlők és pedagógusok alig félévi fönnállása után elhalmozták, bizonyítja, hogy igazi szükségnek felel meg. A serdülő lányoknak szórakoztató és oktató barátja a ki ugy tud nevelni és tanítani, hogy soha meg nem unják. A 31. számban Malot Hektor leghíresebb ifjusági elbeszélésének, az „En famille“ címűnek elejét találjuk. Az eredeti után Tábori Róbertné dolgozta át és alkalmazta magyar viszonyokra. Irtak azonban ebbé a számba Kövér Ilma, Kistelecki Ede, Bársonyi István, Lányi Jenőné, B. Büttner Lina, Szabóné Illésy Pirooska és Tábori Róbert. A kiadóhivatal (Andrassy-ut 10) kívánatra barkinek ingyen küld mutatványszámot.

Az „Uj Idők“, Herczeg Ferencz lapjának 31. száma a következő tartalommal jelent meg: Szabolcs hazassága, elbeszélés Herczeg Ferencztől. Betto és Giulietta, novella Milko Izidortól. Koltözben, vers Móra Istvantól Szent-Péter esernyője Mlkszath Kelmától. Nász a rengetegben, elbeszélés Bródy Sándortól, Stambulow irta Sasvári Armin. A tiltott gyönyör, rajz Sebök Zsigmondtól. Továbbá számos érdekes apróság, kisebb rajz és két nagy egész oldalos kép: Grünwald Ignacs és Karvaly Mór festményeinek kitűnően sikerült reprodukciója. Az „Uj Idők“ előfizetési ára évnegyedenként 2 frt. és a kiadóhivatal kívánatra barkinek ingyen küld mutatványszámot.

Nyilttér.

Henneberg-selyem csakis akkor feketei, ha közvetlen gyáramból rendelik — valódi, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postaber és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.** Svajczba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztnek.

3582. sz. — 1895 tkv.

Árverési hirdetmény.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pappert Karoly moraviczai lakos végrehajtónak Pappert Adam moravi zaj lakos elleni végrehajtási ügyében 700 frt tőke, e nek 1893. évi március hó 1-től járó 6%-os kamata, 29 frt. 50 kr. eddgi 11 frt. 15 kr. jelenlegi költség behajtása vegett a végrehajtási törv. 156 §-nak alkalmazásával az árverést elrendelte.

A fehért-emplom kir. törv. nyszék területén fekvő s a morav cza község 538 sz. tkv. ben irt s A 1 (156-157) hrsz. 298 ösz. sz. ház és szabály 400 frtban megállapított kiáltási árban 1895. évi augusztus hó 19-k napján d. u. 2 órakor Moraviczán a községi eljárási irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u m:

1. Ha a megállapított kiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kiáltási áron alál is eladatul fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsáának 10 %-át vagyis 40 frt készpénzben vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. November 1-én 3333 sz. a. kelt J. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíroság telekkönyvi irodájában és a fent-nevezett közjegyeljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1895. évi május hó 27-k napján.

A kir. bíróság, mint telki hatóságnál.

Paulovics, kir. jbitó.

3324 sz. — tkv. 1895.

Árverési hirdetmény.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Seemayer Károly végrehajtató jávára Lukács Pau ellen 24 frt. tőke, ennek 1894. évi szeptember 7-től járó 6%-os kamatai, 3 frt. 10 kr. eddgi, 6 frt. 65 kr. jelenlegi költségek behajtása vegett az árverést elrendelte.

A fehért-emplom kir. törvényszék területén fekvő s a varadiai község 1701. sz. tkvben irt 2912-2920. sz. 6 kaszáló, 12970-12975. hr. sz. 8 hold szántó, 5593-5595. hr. sz. 4 hold 1459 □ öl erdő, 9611-9614. hr. sz. 1 hold 287 □ öl erdő és szántó, 9965-9970. hr. sz. 2 hold 433 □ öl erdőből álló ingatlanoknak Lukács Pau varadiai lakost megillető 1/2-1/2 része 241 frt., 288 frt., 48 frt., 54 frt. és 48 frtban összesen 679 frtban megállapított kiáltási árban 1895. évi augusztus hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor Varadián a községi előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u m:

1. Ha a megállapított kiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kiáltási áron alól is eladatul fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 67 forint 90 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt J. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíroság telekkönyvi irodájában és a fent-nevezett közjegyeljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1895. május hó 9-ik napján.

A kir. bíróság mint tkvi. hatóságnál.

Paulovics, kir. jbitó.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

*. E pártfogást
DÁNIEL ERNŐ
magy. kir. keresk. min. ur. ő
nagyemlétsága 4512 95 sz.
leiratában biztosította.

„MENTOR“ Ellátási-Vállalat
BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

Elszállítólás: saját új
szállóhelyeinken. Étkezés
a főváros és a kiállítás
előkelőbb éttermelben.

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 42 frt. értékben 1 frt.
heti, vagy 4 frt. 20 kr. havi befizetés mellett

„Ellátási könyvecskéket“

melyek a kiállítás egész tartama alatt 7 napra szóló szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás- és szórakoztatási-szelvényeket

1 kiállítási tombolajegyvet, végül egy 2000 korones baleset biztosítási bárczát tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét (2 személy is használhat 4-4 napra, ha 6 frt. 50 krral pótolva lesz) — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak:

Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási-Vállalat.

Dr. Morzsányi Károly
országgy. képvis. m. t. elnök

Ehrlich G Gusztáv.
főv. biz. tag; gyáros, mint elnök.

Rózsa Lajos,
igazgató.

Hegedüs Dániel,
titkár.

Takács Zsigmond,
az Első magy. ált. bizt. társ. közp. főfelügy.

Stadler Károly,
főv. biz. tag, ház- és szálloda-tulajd.

Prospectust kívánatra ingyen és bérmentve.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.